

Urheiluakatemia Tavastian vastuullisuusohjelma

09 2026

Vastuullisuus urheiluakatemiatoiminnassa

Haluamme Urheiluakatemia Tavastiassa varmistaa vastuullisuuden kaikessa toiminnassamme, niin että se näkyy valintana arjen toimenpiteissämme. Mahdollistamme ratkaisut, joilla urheilija pystyy arjessaan yhdistämään tasapainoisesti tavoitteellisen urheilun ja opiskelun, mikä itsessään on jo vastuullisuusteko. Urheiluakatemia Tavastian vastuullisuusohjelma pohjautuu suomalaisen urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaan.

Urheiluakatemiatoiminta on lähtökohtaisesti oppilaitosyhteistyössä tapahtuvaa ja koulupäiviin sidottua tavoitteellisten urheilijoiden valmennusta ja siihen liittyvää asiantuntijatoimintaa. Näin ollen kuntien ja oppilaitosten vastuullisuusohjelmat sekä strategioita tukevat suunnitelmat ja kehittämisohjelmat ohjaavat keskeisellä tavalla myös urheiluakatemian vastuullisuustyötä. Silti pidämme tärkeänä, että vastuullisuus tuodaan konkreettisesti näkyväksi myös osana urheiluakatemiatoimintaa ja ohjelmaa edistetään arjessa samalla arvioiden sen toimivuutta ja kehittämistarpeita.

Hyvä hallinto

- Toimintaamme ohjaa Suomen lait ja asetukset sekä Suomen Olympiakomitean urheiluakatemia- ja valmennuskeskusohjeisto.
- Urheiluakatemia Tavastia toimii Koulutuskuntayhtymä Tavastian alla. Urheiluakatemialla on oma johtoryhmä sekä ohjausryhmä. Urheiluakatemian koordinaattori toimii molemmissa esittelijänä / sihteerinä.
- Urheiluakatemian johtoryhmän tehtävänä on visiotason ison kuvan laatiminen, strategian vahvistaminen ja seuranta, sekä talous- toiminta- ja viestintäsuunnitelmien hyväksyminen. Johtoryhmä muodostuu keskeisten urheilijan kaksoisurapolun mahdollistavien tahojen edustajista (KK Tavastia, Hämeenlinnan kaupunki opetuspalvelut sekä liikunta- ja hyvinvointipalvelut, Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy, HAMK ja Forssan kaupunki / Forssan yhteislyseo).
- Urheiluakatemian Tavastian ohjausryhmä muodostuu kunta- ja oppilaitos- sekä urheiluseurakumppanien edustajista. Ohjausryhmän tehtävänä on strategian ja toimintasuunnitelmien toteutumisen seuranta sekä arjen kehitystyön tukeminen. Ohjausryhmä on keskeinen sidosryhmien välisen vuoropuhelun foorumi. Ohjausryhmään kutsutaan tarvittaessa kuultavaksi myös akatemiaurheilijoiden edustajia.
- Urheiluakatemian talous on omana kustannuspaikkanaan Koulutuskuntayhtymän kirjanpidossa ja sitä seurataan säännöllisesti kuntayhtymän johdon ja urheiluakatemian johtoryhmän toimesta.
- Urheiluseura- ja oppilaitoskumppaneiden kanssa käydään vuosittain kehityskeskustelu kumppanuussopimuksen tarkistamiseksi ja yhteisen suunnan ja tavoitteiden kirkastamiseksi.
- Urheiluakatemia tukee akatemiavalmentajien koulutuspolkuja sekä järjestää säännöllisesti yhteisiä tapaamisia ja webinaareja, joissa käsitellään myös vastuullisuuteen liittyviä aiheita.

Reilu kilpailu

- Kannustamme kaikessa toiminnassamme urheilijoita, valmentajia, asiantuntijoita ja muita urheiluakatemiatoimijoita eettisyyteen ja reiluun kilpailuun.
- Reilun kilpailun toimintaohje on laadittu v. 2024 ja sitä päivitetään säännöllisesti tarpeen mukaan.
- Reilun kilpailun toimintaohjeessa on yksilöity urheiluakatemiatoiminnassa toteutettavat antidopingtoimintaan ja kilpailumanipulaation ehkäisemiseen liittyvät:
 - Koulutukset
 - Viestintä
 - Sopimukset ja toimintaa ohjaavat dokumentit
 - Yhteishenkilö(t)

Turvallinen toimintaympäristö (1/2)

- Urheiluakatemiatoiminnasta saa positiivisia kokemuksia kannustavassa ja arvostavassa ilmapiirissä. Pyrimme pitämään kaikki turvassa kiusaamiselta, häirinnältä, rasismilta ja epäasialliselta käytökseltä. Urheiluakatemia Tavastian koordinaattori toimii yhdyshenkilönä näihin asioihin liittyvissä tapauksissa / epäilyissä (toimintamalli on kuvattuna seuraavalla sivulla).
- Mahdollistamme ratkaisut, joilla urheilija pystyy arjessa yhdistämään tasapainoisesti tavoitteellisen urheilun ja opiskelun.
- Toimintamme ohjaa terveellisiin elämäntapoihin ja päihteettömyyteen sekä reiluun kilpailuun.
 - Teemat ovat säännöllisesti esillä urheilijoille suunnatuissa opintokokonaisuuksissa (Kasva urheilijaksi, Kehity huippu-urheilijana), yläkoululaisten akatemialeirien oppitunneilla, valmentajakerhon tapaamisissa ja valmentajakoulutuksissa, vanhempainilloissa, jne.
 - Urheilijakyselyillä pyrimme selvittämään mahdollisia haasteita näissä aihealueissa ja rakennamme niihin konkreettisia arjen ratkaisuja yhdessä oppilaitosten, urheiluseurojen ja asiantuntijoiden kanssa.
- Suosittelemme valmentajillemme turvalliseen toimintaympäristöön liittyvien verkkokoulutusten suorittamista (mm. Väestöliiton Et ole yksin-verkkokoulutus, OK:n Vastuullinen valmentaja-verkkokurssi, Mieli ry:n Nuori mieli urheilussa).
- Seurasopimuksissa edellytämme seuran ja sen urheiluakatemiatoimintaan osallistuvien valmentajien sitoutuvan sekä suomalaisen urheilun että urheiluakatemian vastuullisuusohjelmaan.
- Varmistamme yhteistyötahojen kanssa, että urheiluvalmennus tapahtuu turvallisissa harjoitusolosuhteissa
- Whistleblowing- kanava käytössä Hämeenlinnan ja Forssan kaupunkien kautta.

Turvallinen toimintaympäristö (2/2)

Toimintamalli epäasialliseen käytökseen puuttumisessa urheiluakatemiatoiminnassa

1. Epäasialliseen käytökseen ja häirintään tulee puuttua välittömästi ja matalalla kynnyksellä ja se on jokaisen aikuisen velvollisuus.
2. Urheilija (tai joku muu, esim. huoltaja) ilmoittaa epäasiallisesta käytöksestä valmentajalle tai seuran yhteyshenkilölle, opettajalle tai suoraan urheiluakatemian koordinaattorille. Jos kyse on eettisestä rikkomuksesta (esim. häirintä), voi urheilija itse tai muu asiasta tietoinen henkilö tehdä anonyymisti ilmoituksen myös suoraan SUEK:n Ilmo-kanavaan.
3. Urheiluakatemian koordinaattori selvittää asiaa kuulemalla kaikkia asianosaisia ja pyrkii yhdessä eri osapuolten kanssa ratkaisuun ensisijaisesti keskustelemalla. Tarpeen vaatiessa voidaan epäasiallista käytöstä tai häirintää aiheuttaneen henkilön osallistuminen urheiluakatemiatoimintaan määrääjäksi (esimerkiksi asian käsittelyn ajaksi) keskeyttää.
4. Arvioidaan yhdessä asiaankuuluvien tahojen kanssa, onko kyseessä laitton toiminta vai itse selvitettävä tapaus. Mahdollinen rikos- tai lastensuojeluilmoitus.
5. Käsittelyprosessiin voidaan tarvittaessa ottaa mukaan opiskelijahuollon ammattilaisia, esim. koulukuraattori ja -psykologi sekä oppilaitoksen yhdenvertaisuuskoordinaattori. Myös liikunnan aluejärjestöjen tarjoamaa sovittelupalvelua voidaan käyttää apuna.
6. Kaikista urheiluakatemiaympäristössä tapahtuvista epäasiallisen käytöksen tapauksista tehdään päätös ja kirjallinen yhteenveto, joka säilytetään sovitussa paikassa. Kaikkia asianosaisia tiedotetaan ratkaisusta perusteluineen. Urheiluakatemian koordinaattori yhdyshenkilönä on vastuussa tästä.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo

- Syrjintään puuttuminen on jokaisen verkostoon kuuluvan aikuisen vastuulla. Koulutuskuntayhtymässä henkilöstöä koulutetaan näiden tilanteiden käsittelyyn. Urheiluakatemia valmennustilanteissa tapahtuva kiusaaminen, häirintä ja väkivalta tunnistetaan ja niihin puututaan ennaltaehkäisevästi
- Toteutamme tasa-arvoista ja yhdenvertaista päätöksentekoa, toimintaa ja viestintää. Toimintaperiaatteet ja -tavat ovat kuvattuna Koulutuskuntayhtymä Tavastian yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmassa
 - toimenpiteitä mm. eri-ikäisten ja eri taustaisten yhdenvertaisuuden vahvistaminen, saavutettavuuden ja esteettömyyden varmistaminen, yhdenvertaisen osaamisen arvioinnin varmistaminen, seksuaalisen suvaitsevaisuuden edistäminen ja tietoisuuden lisääminen sukupuolisesta moninaisuudesta, henkilöstön perehdyttäminen opiskelijoita koskevaan kiusaamiseen, häirinnän ja seksuaalisen häirinnän ohjeistukseen, arjen kohtaamisia vahvistavat sosiaaliset kahvilat, turvallisemman tilan periaatteiden noudattaminen
 - Tavastian oppilaitoksissa toimii yhdenvertaisuuskoordinaattorit ja käytössä on häirinnästä ilmoittamisen kanava. Säännöllisesti toteutettavat yhdenvertaisuuskyselyt II asteella
 - Yhdenvertaisuuskoordinaattorit ilmoittavat urheiluakatemia koordinaattorille tietoonsa tulleista urheilijoita koskevista häirintä, tms. tapauksista
- II asteen akatemiaurheilijat valitaan Suomen olympiakomitean ja urheiluoppilaitosverkoston yhdessä sopimien valintakriteerien mukaisesti ja ne ovat nähtävissä oppilaitoksen nettisivuilla. Yläkouluvaiheessa ei suoriteta urheilijavalintaa, vaan kaikki halukkaat tavoitteelliset ja motivoituneet urheilijat pääsevät toimintaan mukaan (liikuntalähikoulut)
- Emme peri jäsenmaksuja urheiluakatemiaurheilijoilta. Tarjoamme aamupalan kaikille Tavastian II asteen urheilijoille akatemia-aamuina
- Sisällytämme tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja turvallisen toimintaympäristön teemoja urheiluakatemia valmentajakerhon tapaamisiin ja koulutuksiin (työpajat, webinaarit, ym.)
- Mainos SUEK:n Ilmo-kanavasta pyörii toistuvasti Tavastian oppilaitosten info-tiluilla

Ympäristö ja ilmasto

- Kannustamme siihen, että harrastuksiin kuljetaan liikkuen ja kestävillä kulkutavoilla (esimerkiksi pyöräily, kimpapakyydit ja julkinen liikenne).
 - Kannustamme huoltajia välttämään lasten ja nuorten harjoituksiin kускаamista henkilöautoilla, mikäli se suinkin on mahdollista esim. etäisyyksien puolesta. Tällä on positiivinen vaikutus sekä ympäristön kannalta että lasten ja nuorten kokonaisliikunnan määrän kannalta.
 - Kannustamme valmentajia ja huoltajia toimimaan esimerkkinä nuorille arkiliikunnan edistämisessä jalan tai polkupyörällä.
- Vähennämme matkustamista painottamalla lähellä tapahtuvaa toimintaa, mm.
 - Yläkoululaisten aamuharjoitukset pitäjissä
 - Akatemialeiritys paikallisesti
 - Kokoukset ja palaverit mahdollisuuksien mukaan verkossa (mm. Teams) tai hybridinä

Mittarit ja seuranta

Mittari	Seuranta
Vastuullisuutta ja vastuullisuusohjelmaa on käsitelty urheiluakatemiaan johto- ja ohjausryhmissä	Kyllä / ei
Koulutusten (mm. verkkokurssit, webinaarit) määrä ja niihin osallistuneiden urheilijoiden / valmentajien määrä	Tilastot
Vastuullisuusteemat esillä seurojen kehityskeskusteluissa, valmentajapalaverissa ja urheilijoiden Kasva Urheilijaksi / Kehity Huippu-urheilijana oppitunneilla (koulu + leiritys) sekä huoltajaviestinnässä	Palaverimuistiot, opetussuunnitelmat, tilastot
Toimenpiteet matkustamisen vähentämiseksi ja kestävien kulkutapojen lisäämiseksi	Urheilijakyselyt, vanhempainillat / huoltajainfot
Yhdyshenkilöt ja toimintamallit epäasiallisen käytöksen tapausten käsittelyyn	Kyllä / ei (dokumentaatio)